

2020 - yil yanvar-may oylarida Andijon viloyatida xizmatlar sohasining rivojlanishi

Xizmatlar sohasining rivojlanishi hozirgi zamon iqtisodiyotida muhim ahamiyat kasb etadi. Iqtisodiyotda xizmatlar o'sishining asosiy omillarini ilmiy bilimlar, nomoddiy shakldagi to'plamlar, axborot texnologiyalari va tadbirkorlik faoliyati integratsiyasi kabi omillar tashkil etadi.

Iqtisodiyotning ushbu sektori turli xil faoliyat turlarini o'z ichiga olib, ishlab chiqarish samaradorligini oshirishga yordam beradi. Ushbu faoliyatning yakuniy natijasi tayyor mahsulot emas, balki ko'rsatilgan xizmatlardir. Xizmatlar nafaqat korxonalarga, balki jismoniy shaxslar - yakuniy iste'molchilarga ham ko'rsatilishi mumkin.

2020 - yil yanvar-may oylarida xizmatlar sohasining asosiy ko'rsatkichlari

Xizmatlar sohasi bu — korxonalar, tashkilotlar, shuningdek, jismoniy shaxslar tomonidan ko'rsatiladigan turli xil turdagi xizmatlar, ishlab chiqarishni o'z ichiga olgan umumlashtirilgan toifadir. Ushbu sohani ko'pincha rivojlangan zamonaviy infratuzilma tufayli sanoatdan keyingi iqtisodiy tuzilma tarzida ko'riladi.

Xizmatlar sohasi ishlab chiqarish unumdorligi va samaradorligini oshirishga yordam beradigan turli xil faoliyat turlarini o'z ichiga oladi.

Mazkur soha xalqaro korporatsiyalar, banklar, aviakompaniyalar, kompyuter markazlari, telekommunikatsiyalar, sug'urta, yuridik va konsalting firmalari, davlat va nodavlat tashkilotlari, shuningdek, notijorat tashkilotlarini qamrab oladi.

**2020 - yil 1- iyun holatiga ko'ra,
xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan
korxona va tashkilotlar to'g'risida ma'lumot**
(fermer va dehqon xo'jaliklaridan tashqari)

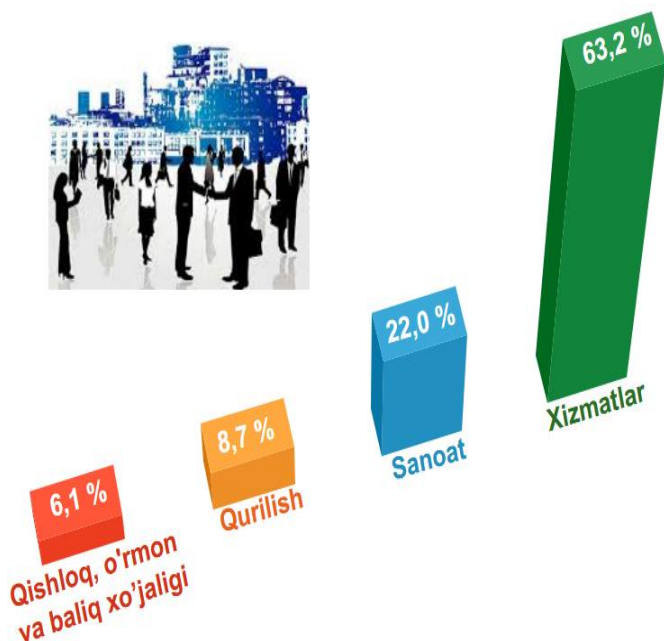
**Xizmatlar sohasida faoliyat
ko'rsatayotgan korxona va
tashkilotlar soni - 21 070 birlikda**

**Ularning umumiy
sonidagi ulushi -
63,2 %**

**O'tgan yilning shu davriga
nisbatan o'sish sur'atlari -
108,3 %**

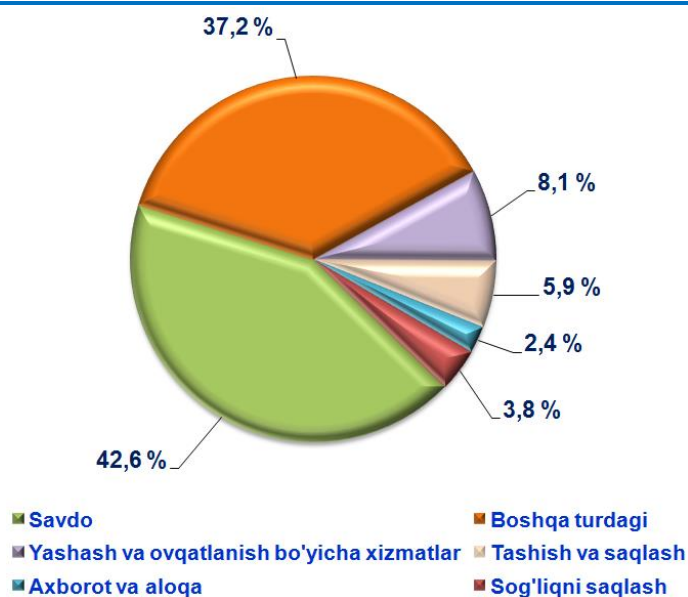
2020 - yil 1- iyun holatiga ko'ra, faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlarning tarkibi, % da (fermer va dehqon xo'jaliklaridan tashqari)

2020 - yil 1-iyun holatiga ko'ra, xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlarning ulushi – 63,2 %, sanoat - 22,0 %, qurilish - 8,7 % ga yetdi va atigi 6,1 % qishloq, o'rmon va baliq xo'jaligi sohasi hissasiga to'g'ri keldi.

2020 - yil 1- iyun holatiga ko'ra, xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlarning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha tarkibi, % da (fermer va dehqon xo'jaliklaridan tashqari)

Xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar tarkibida, savdo faoliyati bilan shug'ullanuvchi korxona va tashkilotlar yuqori ulushni (42,6 %) egallaydi. Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmat ko'rsatuvchi korxona va tashkilotlarning ulushi 8,1 % ni tashkil etdi.

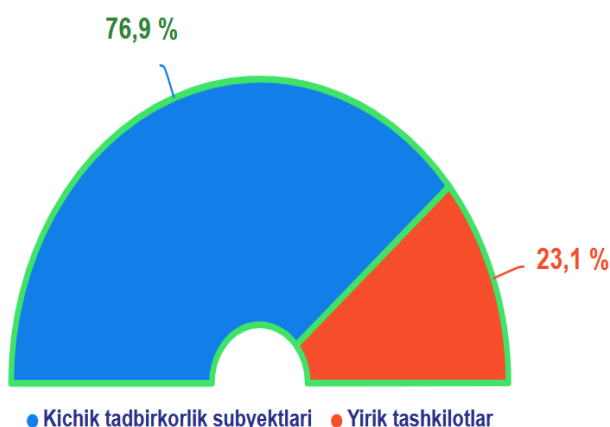

Xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar tarkibida tashish va saqlash faoliyati bilan shug'ullanuvchi korxona va tashkilotlarning ulushi 5,9 % ga yetdi. Sog'liqni saqlash, shuningdek, ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlarning ulushi 3,8 % ni tashkil etdi. Axborot va aloqa faoliyati bilan shug'ullanuvchi korxona va tashkilotlarning jami xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar tarkibidagi ulushi 2,4 % ga teng bo'ldi.

Ma'lumot uchun: 2019- yil 1- iyun holatiga ko'ra, xizmatlar sohasida 19,5 mingta korxona va tashkilotlar faoliyat ko'rsatgan. Ularning umumiy tarkibida savdo xizmatlari – 41,0 %, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar - 7,2 %, tashish va saqlash - 6,1 %, sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish - 3,5 %, axborot va aloqa - 2,9 % hamda boshqa turdagi xizmat ko'rsatuvchi tashkilotlar - 39,3 % ni tashkil etgan.

Kichik tadbirkorlik subyektlari milliy iqtisodiyotning ajralmas va muhim bo'lagi bo'lib, ko'plab iqtisodiy va ijtimoiy muammolarni hal qilish, xizmatlarni rivojlantirish hamda insonlarning farovon hayotini ta'minlash uchun yetakchi kuchga aylandi.

2020 - yil 1- iyun holatiga ko'ra, xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy sonida kichik tadbirkorlik subyektlarining ulushi, % da (fermer va dehqon xo'jaliklaridan tashqari)

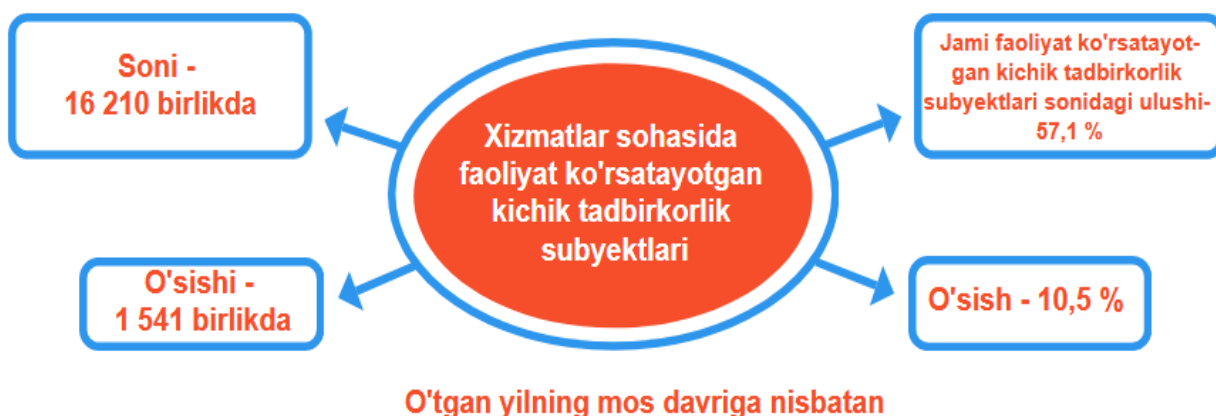

Xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar umumiy sonida kichik tadbirkorlik subyektlarining hisssasi 76,9 % ga to'g'ri keladi.

2020 - yil 1- iyun holatiga ko'ra, yirik tashkilotlar ulushi 23,1 % ni tashkil etdi.

Kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli faoliyat ko'rsatayotgan korxonalarning o'sishi, xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar umumiy sonining o'sishiga ijobiy ta'sir ko'rsatdi.

2020 - yil 1- iyun holatiga ko'ra, xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan kichik tadbirkorlik subyektlari to'g'risida ma'lumot (fermer va dehqon xo'jaliklaridan tashqari)

2020 - yil 1- iyun holatiga ko'ra, o'tgan yilning shu davriga nisbatan xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan kichik tadbirkorlik subyektlari soni 1 541 taga ko'paydi.	Natijada, ularning soni 16 210 tani tashkil etdi va o'sishi esa 10,5 % ga oshdi. Faoliyat ko'rsatayotgan kichik tadbirkorlik subyektlarining umumiy sonida xizmatlar sohasida band bo'lganlarning ulushi 57,1 % ga yetdi.
---	---

Taqqoslash uchun: o'tgan yilning shu davrida xizmatlar sohasida band bo'lgan kichik korxona va tashkilotlar sonining ulushi 57,7 % ekvivalentida qayd etildi.

Hozirgi kunda iqtisodiyotning muhim tarmoqlaridan biri bo'lgan xizmatlar sohasining o'rni juda katta ahamiyatga egadir.

Koronavirus infeksiyasi (COVID-19) tarqalishining oldini olish hamda, unga qarshi kurashish maqsadida insonlarning harakatlanishiga cheklovlar kiritish va korxonalar faoliyatini to'xtatish orqali misli ko'rilmagan choralar ko'rildi. Bu esa deyarli barcha faoliyat turlari bo'yicha ishlab chiqarish va iste'mol hajmlarining keskin qisqarishiga olib keldi va o'z navbatida xizmatlar sohasining rivojlanishiga salbiy ta'sir ko'rsatdi.

Ishlab chiqarilgan xizmatlarning asosiy ko'rsatkichlari

Dastlabki ma'lumotlarga ko'ra, 2020 - yil yanvar-may oylarida ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 4 160,3 mlrd. so'mga yetdi. Uning nominal hajmi bor yo'g'i 442,9 mlrd. so'mga oshdi. Taqqoslama ekviva-lentda, o'tgan yilning shu davriga nisbatan o'sish sur'ati 101,3 % ni tashkil etdi.

Xizmatlar – iste'molchilar (yuridik va jismoniy shaxslar) holatini o'zgartiruvchi yoki tovarlar, xizmatlar va moliyaviy aktivlar bilan ayirboshlashiga ko'maklashadigan ishlab chiqarish faoliyatining natijasi hisoblanadi.

Xizmatlar sohasi ishlab chiqarish unumdorligini va samaradorligini oshirishga yordam beradigan turli xil faoliyat turlarini o'z ichiga oladi.

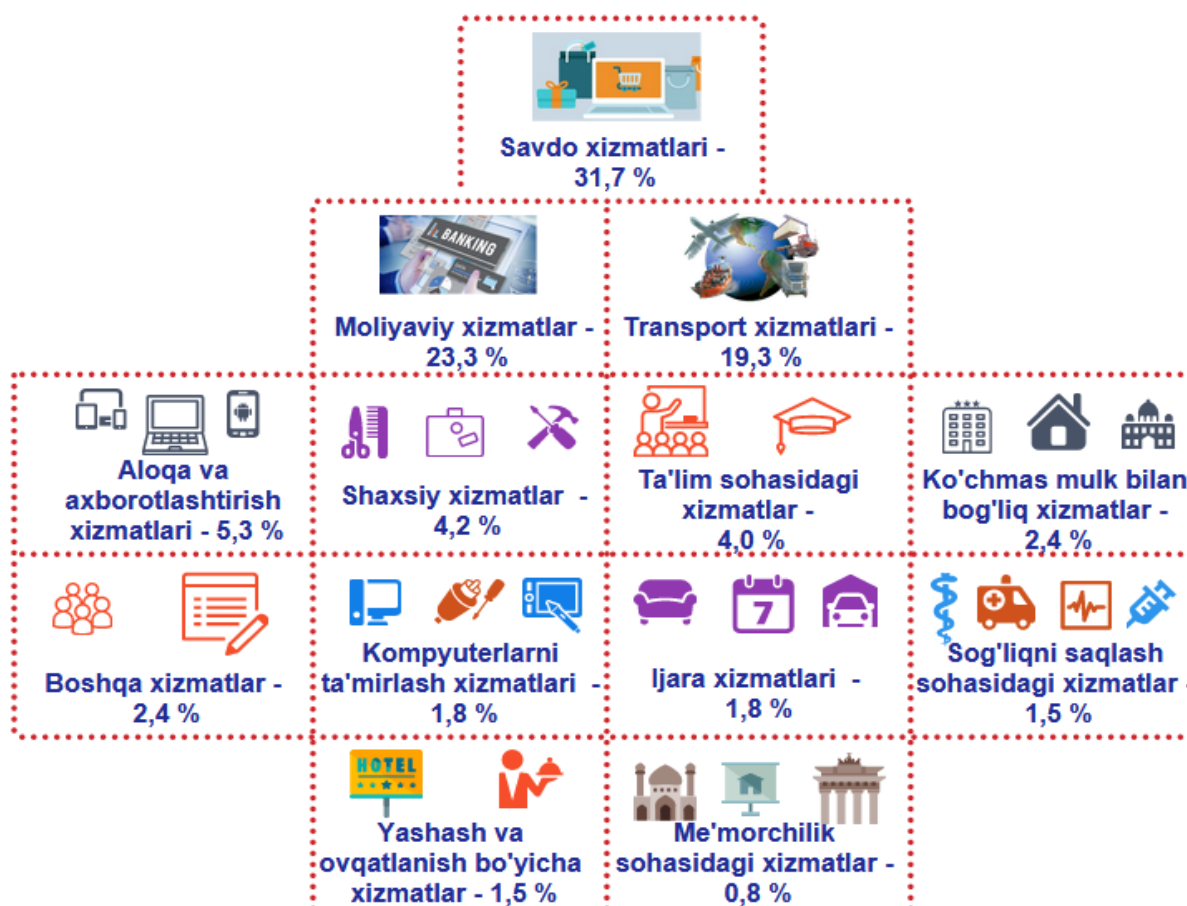
Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ishlab chiqarilgan xizmatlarning asosiy ko'rsatkichlari (2020 - yil yanvar-may oylarida)

	Hajmi, mlrd. so'm	O'tgan yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati, % da
Xizmatlar - jami	4 160,3	101,3
shu jumladan:		
Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari	218,0	112,0
Moliyaviy xizmatlar	967,8	147,7
Transport xizmatlari	802,0	90,1
shu jumladan: avtotransport xizmatlari	782,9	90,9
Yashash va ovqatlanish xizmatlari	61,5	78,6
Savdo xizmatlari	1 318,1	94,9
Ko'chmas mulk bilan bog'liq xizmatlar	101,8	79,9
Ta'lim sohasidagi xizmatlar	166,3	99,6
Sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar	62,8	64,9
Ijara xizmatlari	74,4	80,5
Kompyuter va maishiy tovarlarni ta'mirlash bo'yicha xizmatlar	74,8	78,2
Shaxsiy xizmatlar	176,6	84,1
Me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar	35,1	87,4
Boshqa xizmatlar	101,1	94,9

Dastlabki ma'lumotlar

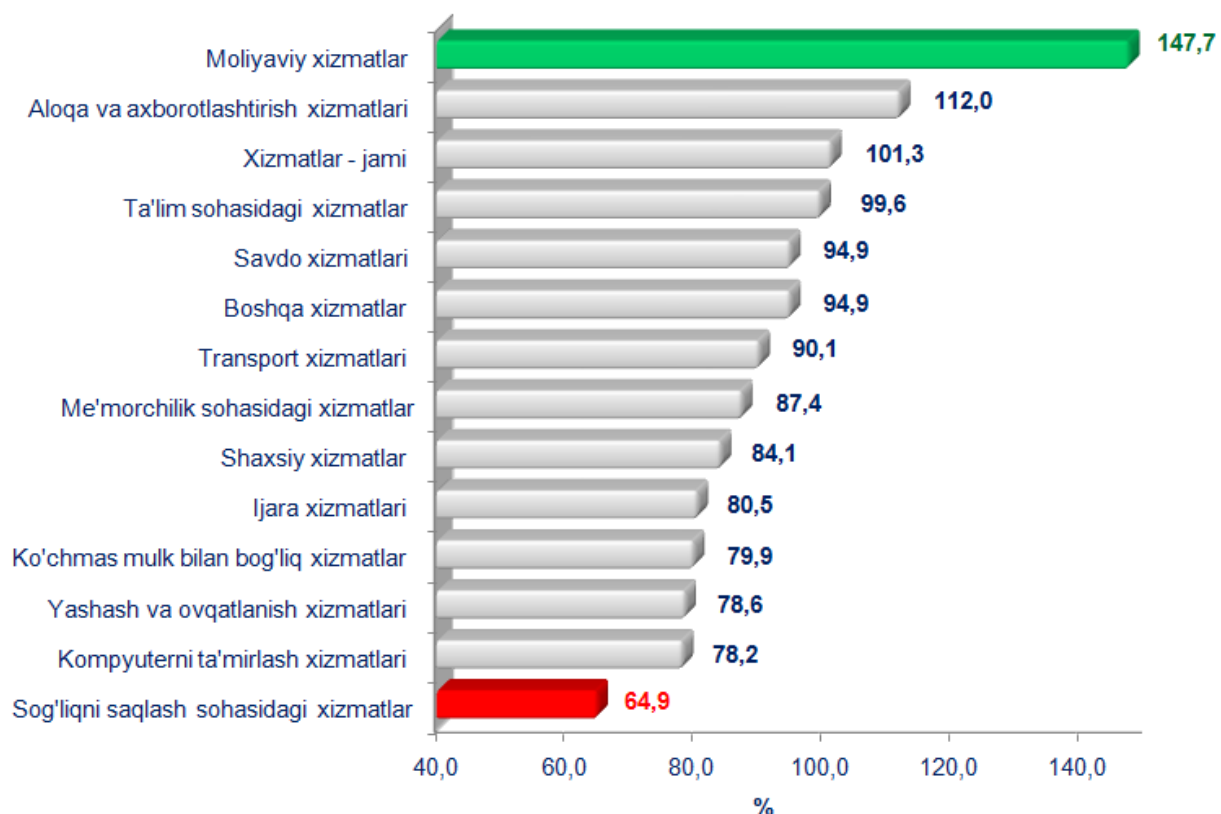
Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ko'rsatilgan bozor xizmatlari tarkibida eng katta ulushni savdo xizmatlari egallaydi. Shunday qilib, 2020 - yil yanvar-may oylarida ularning ulushi 31,7 % ni tashkil etdi. Shu bilan birga, yuqori ko'rsatkichlar moliyaviy xizmatlar (23,3 %), transport xizmatlari bo'yicha (19,3 %) qayd etildi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ko'rsatilgan bozor xizmatlarining tarkibi, % da (2020 - yil yanvar-may oylarida)

Me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi, xizmatlar ko'rsatish hajmlarining uncha katta bo'lmagan o'sishi kuzatildi, ularning ulushi atigi 0,8 % ni tashkil etdi. Shuningdek, yashash va ovqatlanish sohasidagi hamda sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar bo'yicha past ulush qayd etildi - 1,5 % dan, kompyuterlarni ta'mirlash va ijara sohasidagi xizmatlarning ulushi 1,8 % dan qayd etildi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ko'rsatilgan bozor xizmatlarining o'sish sur'atlari 2019- yilning yanvar-may oylariga nisbatan % da (2020 - yil yanvar-may oylarida, % da)

Yuqori o'sish moliyaviy xizmatlar (47,7 %), aloqa va axborotlashtirish xizmatlarida (12,0 %) qayd etildi.

Xizmatlar sohasiga taalluqli bo'lgan boshqa barcha faoliyat turlari bo'yicha o'tgan yilning shu davriga nisbatan o'sish sur'atlarining pasayishi kuzatilmoqda.

Sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar hajmi sezilarli darajada (35,1 % ga) pasayishi qayd etildi. Shu bilan birga, yashash va ovqatlanish xizmatlari (21,4 % ga), ko'chmas mulk bilan bog'liq bo'lgan bozor xizmatlari (20,1 % ga), ijara xizmatlari (19,5 % ga), shaxsiy xizmatlar (15,9 % ga), me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlarda (12,6 % ga), shuningdek, transport xizmatlari (9,9 % ga), pasayish kuzatildi.

Dastlabki ma'lumotlar

Savdo sohasida ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi pasayishiga qaramay, xizmatlarning umumiy hajmida ularning ulushi ustun bo'lib qolmoqda - 31,7 %.

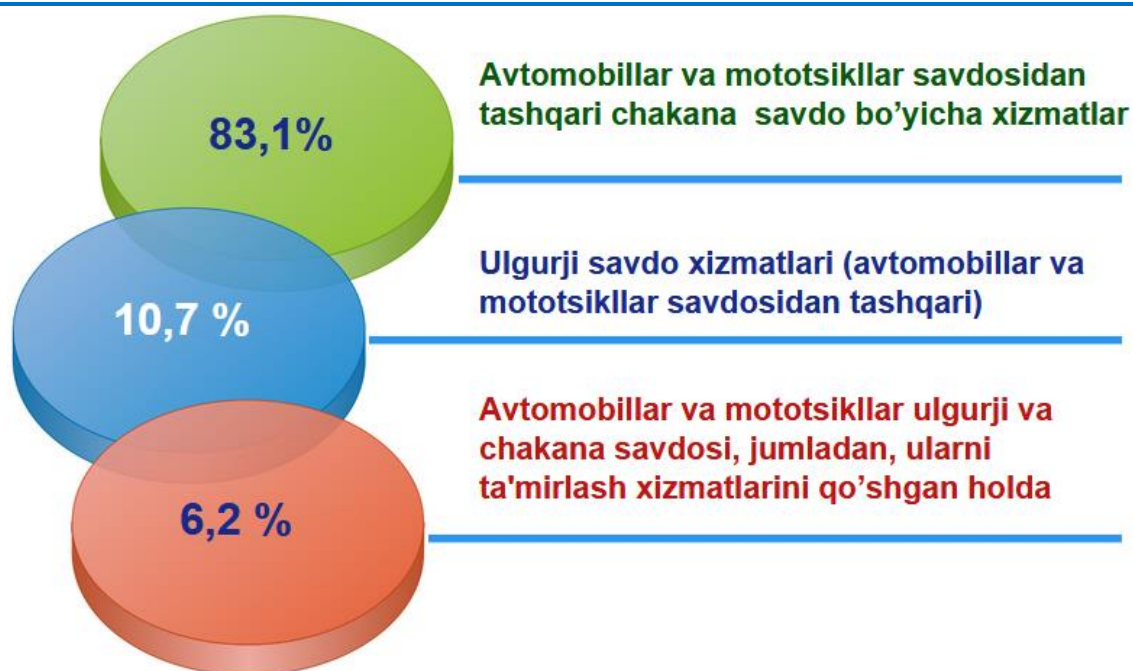
Har bir mamlakatning iqtisodiy hayotida muhim o'rin tutuvchi savdo sohasi ishlab chiqarish va iste'mol o'rtasidagi aloqani ta'minlaydi, shuningdek, tovarlarni ishlab chiqarish hajmi va tarkibiga, ularning turlarini yaxshilanishiga va sifatini oshishiga sezilarli ta'sir ko'rsatadi.

2020 - yil yanvar-may oylarida, ko'rsatilgan bozor xizmatlari umumiy hajmida savdo xizmatlarining ulushi 31,7 % ni tashkil etdi va bu sohada ko'rsatilgan xizmatlar hajmi 1 318,1 mlrd. so'mga teng bo'ldi.

Savdo bu - tovarlarning aylanishini, ularning ishlab chiqarish sohasidan iste'mol sohasiga o'tishini ta'minlaydigan iqtisodiyot sohasidir. Ma'lum bir davlat ichida savdo tovarlarini zarur iste'molchiga yetkazib berish vazifasini bajaradi. U ulgurji va chakana savdoga bo'linadi.

Joriy davrda chakana savdo xizmatlari ulushi, umumiy savdo xizmatlari hajmining qariyb to'rttdan uch qismiga, aniqrog'i 83,1 % iga to'g'ri keladi.

Savdo xizmatlari tarkibi, % da (2020 - yil yanvar-may oylarida)

Ulgurji savdo xizmatlarining ulushi (avtomobillar va mototsikllar savdosidan tashqari) 10,7 % ga yetdi. Avtomobillar va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi bo'yicha xizmatlar, jumladan, avtomobillar va mototsikllarni ta'mirlash bo'yicha xizmatlarni qo'shgan holda, savdo xizmatlarining umumiy hajmidagi ulushi 6,2 % ni tashkil etdi.

Moliyaviy xizmatlar (2020 - yil yanvar-may oylarida)

2020 - yil yanvar-may oylarida moliyaviy xizmatlar hajmi 967,8 mlrd. so'mga teng bo'lib, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 337,5 mlrd. so'mga oshdi. Moliyaviy xizmatlarning o'sish sur'ati 47,7 % ni tashkil etdi.

Dastlabki ma'lumotlar

Zamonaviy bank xizmatlarini taqdim etish uchun shart-sharoitlar yaratishda, innovatsion bank texnologiyalarining joriy etilishi orqali chakana xizmatlarni ko'rsatishga ixtisoslashgan "raqamli" banklar va ularning bo'linmalari faoliyatini tashkil etish, masofadan turib bank xizmatlarini takomillashtirish va to'lov tizimini yanada rivojlantirish, moliyaviy xizmatlarning jadal rivojlanishiga xizmat qilmoqda.

Moliyaviy xizmatlar hajmi - moliyaviy vositachilik hisobidan olingan foizli daromadlar hajmi (xizmatlar uchun belgilangan to'lovlar miqdorida), shuningdek, moliya muassasasi tomonidan ssuda berish yoki depozitni saqlash bo'yicha xizmatlari uchun to'lanadigan haq hisobiga ko'ra olinadi.

Moliyaviy xizmatlar tarkibi, % da (2020 - yil yanvar-may oylarida)

Moliyaviy xizmatlar umumiy hajmida sug'urta va nafaqa ta'minoti bo'yicha xizmatlardan tashqari moliyaviy xizmatlarning ulushi 86,8 % ni tashkil etadi.

Joriy davrda sug'urta xizmatlarining ulushi 3,0 % oralig'ida qayd etildi.

Moliyaviy va sug'urtalash xizmatlariga nisbatan yordamchi xizmatlarning umumiy moliyaviy xizmatlar hajmidagi ulushi yuqori ko'rsatkichga ega emas va u 10,2 % ni tashkil etadi.

Dastlabki ma'lumotlar

Rivojlangan davlatlar tajribasi shuni ko'rsatadiki, AKT rivojlanishi mamlakatning raqobatbardoshlik darajasiga bevosita ta'sir qiladi, sizga katta hajmdagi ma'lumotlarni to'plash va umumlashtirishga imkon beradi, strategik darajada boshqaruv uchun katta imkoniyatlar ochadi.

Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari

(2020 - yil yanvar-may oylarida)

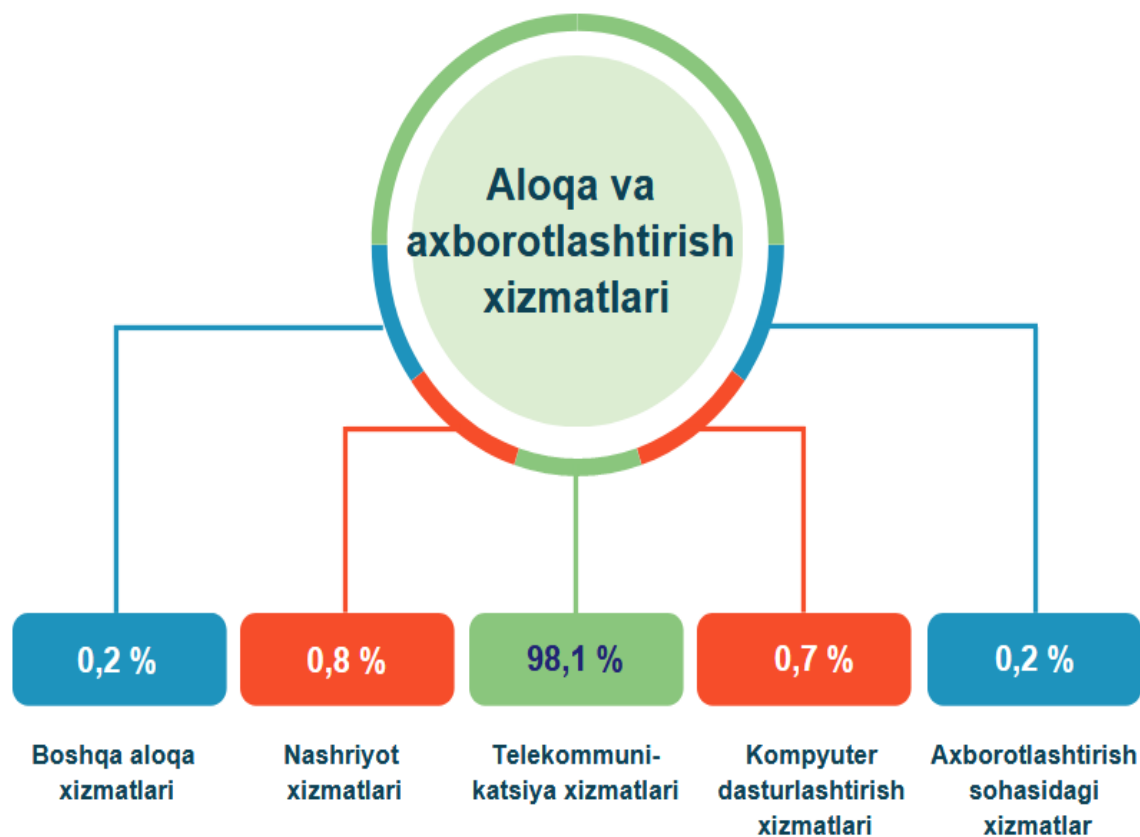

2020 - yil yanvar-may oylarida aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining hajmi 218,0 mlrd. so'm darajasida belgilandi. O'tgan yilning mos davriga nisbatan ushbu turdagi xizmatlarning o'sish sur'ati 12,0 % ga yetdi.

Ko'rsatilgan bozor xizmatlarining umumiy hajmidagi ulushi 5,3 % ni tashkil etdi

AKTdan faol foydalanish infratuzilmasi yuqori kadrlar salohiyati va yangi ko'rinishdagi texnika va texnologiyalarga asoslangan.

Aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining tarkibi, % da (2020 - yil yanvar-may oylarida)

Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari hajmida eng katta ulushni telekommunikatsiya xizmatlari (simli va mobil aloqa xizmatlari, Internet tarmog'i, yo'ldoshli aloqa xizmatlari va boshqalar) egallab, 98,1 % ni tashkil etdi.

Noshirlik xizmatlari - 0,8 %, aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining umumiy hajmidagi ulushida kompyuter dasturlashtirish, maslahat berish xizmatlari va boshqa yordamchi xizmatlar - 0,7 %, boshqa aloqa xizmatlari va axborot sohasidagi xizmatlar - 0,2 % ni tashkil etdi.

Dastlabki ma'lumotlar

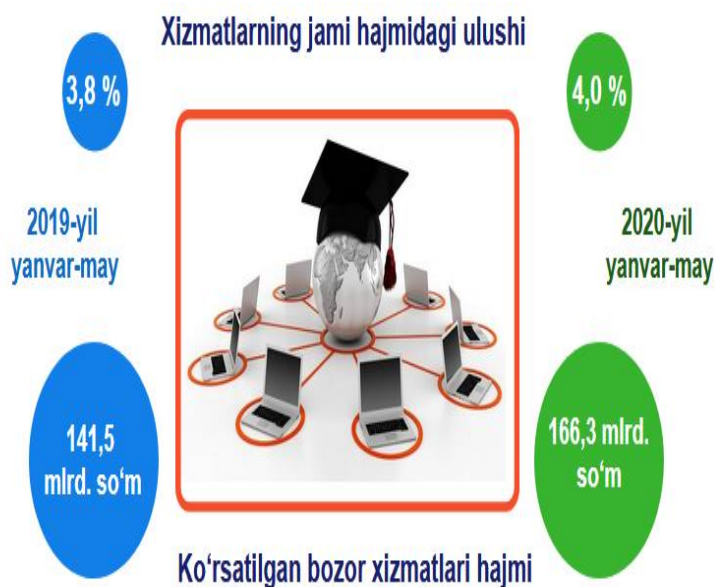
Ma'lumki, fuqarolarni yuqori sifatli va hamyonbop narxlardagi ta'lim bilan ta'minlash, jamiyat taraqqiyotini, uning kelajagini aniq belgilab beradigan vazifadir.

Ta'lim sohasidagi xizmatlar (2020 - yil yanvar-may oylarida)

2020 - yil yanvar-may oylarida ta'lim sohasidagi xizmatlar hajmi 166,3 mlrd. so'mga yetib, bozor xizmatlari umumiy hajmi-dagi ulushi 4,0 % ni tashkil etdi. O'tgan yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati 99,6 % ni tashkil etdi.

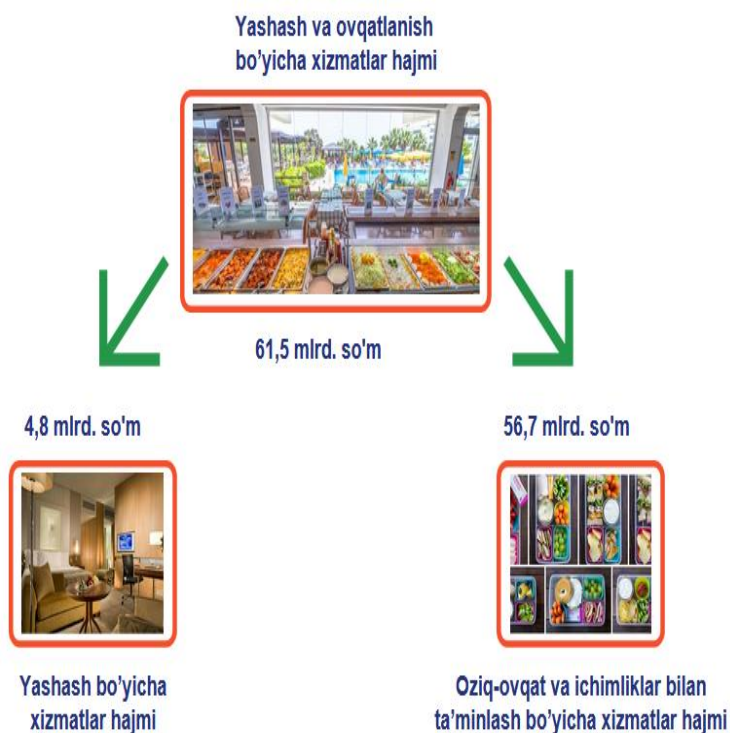
2019-yil yanvar-may oylariga nisbatan,
hajmning o'sishi - 24,8 mlrd. so'mga

Yashash bo'yicha xizmatlar hajmi, qisqa muddatli turar joy bilan ta'minlash bo'yicha ko'rsatilgan xizmatlar (mehmonxonalar, otellar, motellar va boshqa turar joylar) qiymatini o'z ichiga oladi.

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar (2020 - yil yanvar-may oylarida)

O'tgan yilning shu davriga nisbatan yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlarning o'sish sur'ati atigi 78,6 % ni tashkil etdi, ularning hajmi esa 61,5 mlrd. so'mga teng bo'lgan.

Ushbu davrda ularning bozor xizmatlari umumiy hajmidagi ulushi atigi 1,5 % ni tashkil etdi.

Oziq-ovqat va ichimliklar bilan ta'minlash bo'yicha xizmatlar - oziq-ovqat mahsulotlari va ichimliklar yetkazib berish bo'yicha qo'yilgan ustamadan tashqari, ovqat tayyorlashda ishlatilgan va qayta ishlanmagan holda sotilgan mahsulotlar qiymatini o'z ichiga oluvchi aylanma qiymatidir.

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar tarkibi
(2020 - yil yanvar-may oylarida)

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlarning umumiy hajmida oziq-ovqat va ichimliklar bilan ta'minlash bo'yicha xizmatlarning ulushi 92,2 % bilan ustunlik qiladi.

2020 - yil yanvar-may oylarida yashash bo'yicha xizmatlar ulushi 7,8 % ni tashkil etdi.

Ma'lumki, xizmatlar sohasining rivojlanish darajasi aholining hududiy va ijtimoiy harakatchanligini, yangi xo'jalik hududlarini o'zlashtirish, ishlab chiqarish samaradorligini va moddiy mahsulotlar iste'molini oshirishni ta'minlaydi.

Xizmatlar sohasining tarmoqlar tarkibi va texnologiyalari tobora murakkablashib borishi, mahsulot sifati va rang-barangligini oshirish, shuningdek, yuqori texnologiyali xizmatlar tarmoqlarining jadal rivojlanishi korxona va tashkilotlar, uy xo'jaliklarining samaradorligi va raqobatbardoshligini yanada oshirishga yordam beradi.

Xizmatlar sohasi statistikasi bo'limi

74-228-30-83